UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Suumma [!] de laudibus christifere virginis Marie

Albertus <Magnus, Heiliger>

Colonie, 1502

VD16 A 1357

De [...] q[uod] e[st] puritas i[n] su[m]mo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-69610

Visual Library

NR̄ Quarto de hoc q̄ ē puritas in ſummo. vtrū debeat aſſignari
btiſſime ṽgini ꝓ ꝑuilegio ¶ Et videt̄ q̄ nō. qr ſi inteſio puri Rō prima
tatis ē receſſus a ꝯtrario. vt ſicut albꝰ ē qḋ nigro ē impmixtꝰ. ꝛ pu
rius qḋ ē impuro impmixtꝰ Tūc q̄rit̄ qd ſit illḋ impurū p cuiꝰ imp
mixtōem ſit puritas hec in ſummo Et videt̄ q̄ nō poſſet dici ꝓpe ali Queritur
ud impurū niſi in corꝑalibꝫ opacū vel opaco mixtū. in ſpūalibꝫ pena
vel culpa. Si p̄mo mō tūc ſol fuit purior beata ṽgine. Si ſecundo
mō tūc in ſtatu innocētie. ꝛ oēs aīe beate a corpibꝫ ſepate ꝛ etiā ange
li q̄ fuerūt ſine pena eandē puritatē habuerūt. Si ḡ tercio mō. tunc
oēs ſcti patrie etiā eādē puritatē habuerūt. ꝛ etiā illi q̄ ſunt in purga
torio q̄ oēs ſtꝫ ſine culpa. ¶ Itē ſi dicat̄ q̄ hec puritas ſit maior poſt 2
deū a receſſu original'. qr xpus habuit receſſum ꝛ puritatē ab origine
talē q̄ nūq̄ꝫ ꝛ nullo mō habuit originale. aliJ omnes baptizati habēt
puritatē ab originali ita q̄ pctm̄ originale habuerunt ꝛ adhuc aliq̄
mō hn̄t q̄ꝫtū ad penā fomitis. Sꝫ inter nullo mō habere nec habuiſ
ſe ꝛ inter hr̄e ꝛ habuiſſe qḋammō mediū ē. ſ. qḋammō habuiſſe ꝛ nō
hr̄e. ꝛ hec fuit puritas btiſſime ṽginis immediata poſt puritatē xpi.
Si ſic dicat̄. ꝯtra ē q̄ dt̄ Anſelmꝰ nō poſt xpm ſꝫ poſt deū. Itē ſm̄ h̄ Contra.
angeli maiore puritate lucerēt. qr pctm̄ originale nūq̄ꝫ habuerūt. vl' 3
ſm̄ hoc etiā bruta ꝛ inaīata maiori puritate lucerēt. qr pctm̄ origi
nale nec hn̄t nec habere pn̄t ¶ Itē ſi dicat̄ q̄ intelligat̄ de hoībꝫ h̄ ad 4
huc nō pt̄ ſtare. qr Adā in ſtatu innocētie ſm̄ hoc maiori nitebat pu
ritate. qr tūc nullo mō habuit nec habuerat originale ¶ Item ſi puri 5
tas dr̄ receſſus ab impuro. ſꝫ magis recedit qḋ recedit ꝛ q̄ꝫtū ad fac
tū et q̄ꝫtum ad diſpoſitōnē ꝛ adhuc plus qḋ recedit q̄ꝫtū ad actū ꝛ
q̄ꝫtū ad potētiā ꝛ diſpoſitōem oīm hoꝝ. illud aūt puriſſimū ē inter
alia. Sꝫ tale purū ē ſol q̄ recedit ab īpuro ꝛ q̄ꝫtū ad actū ꝛ diſpoſitio
nē ꝛ potētiā. ꝛ q̄cūq̄ꝫ mō dicat̄ impurū ſiue dicat̄ vbi ē mixtio natu
raꝝ ꝯtrariaꝝ opace. ſ. ꝛ luminoſe. ſiue vbi ē mixtio nature ꝛ pene ſi
ue etiā ſcie ꝛ ignorātie vel neſciētie. nulla iſtaꝝ īpuritatū ſin ſole ē. q̄
nec in ſe mixtꝰ nec alteri miſcibilis ē ꝛ nō hꝫ culpā nec ignorātiā. ꝛ ſic
purior eſſet btiſſima ṽgine ſi puritas hec eſſet receſſus ab īpuritate. 6
¶ Itē ſi forte dicet̄ q̄ hec puritas dr̄ p receſſum ab īpuro vbi aptum
natū eſſet ineſſe impurū. ſm̄ h̄ in xpo vel etiā deo nō ē maior puritas
q̄ꝫ in q̄uis hoīe. qr vel in xpo vel in deo nō pt̄ aliq̄ impuritas eē. Ex
his ḡ pꝫ q̄ puritas nō dr̄ p receſſum ab īpuro tm̄ ſꝫ etiā p approxi
matōem ꝛ acceſſum ad ſummū purū. ḡ ꝛc. ¶ Querit̄ ſm̄ h̄ vtrū btiſſi Querit̄
ma ṽgo niteret ſm̄ ſtatū illū ea puritate. ſ. q̄ ſub deo maior nequit in
telligi ¶ Et videt̄ q̄ nō. qr etiā ipa poſt ī ſtatu glīe nitebat maiori pu 1
ritate ꝛ tn̄ ſub deo. ¶ Itē oēs ſcti patrie in puritate ſua plus videtur 2
appropinq̄re puritate patrie q̄ꝫ q̄cūq̄ꝫ puritas vie. illa eīm ſufficit ad

De puritate Marie virginis

hoc vt poſſint pͥmā lucē ꝑ ſpeciē videre. hec āt nō ita. ḡ ꝟgo btiſſima
3 nō nitebat ſumma ſub deo puritate ¶ Itē ſi dicat̄ ꝙ ītelligit̄ ſm ſtatū
vie adhuc nō videt̄ ꝙ poſſit ſtare. q2 aīa xp̄i q̄ creatura fuit in ſtatu vie
maiori nitebat puritate q̃ȝ beatiſſima virgo

Contra.

¶ Cōtra p̄dicta obijcit̄ in hūc modū. puritas vt videt̄ ſeq̄t̄ naturam
1 luminis vel luminoſi. vt qđ plus ꝑticipat de natura lucis plus ha-
buit puritat̄. vt ſumma lux vel ſumme luminoſum ſumme ſit luci-
dū ⁊ puꝝ. ⁊ vbi magis ꝓprie ⁊ vere ē ꝓpetas lucis. ibi magis ꝓprie
et vere ē natura puritatis ⁊ ꝓprietat̄. Vn̄ cū lux ſit corꝑalis ⁊ lux ſit
ſpūalis vt dr̄ Aug⁹. ſup Gen̄. ad litterā magis ꝓp̄e dr̄ lux ſpūalis q̃ȝ
corꝑalis. lux erit ⁊ puritas corꝑalis ⁊ ſpūalis. ſȝ maior puritas cor-
poral' eſt ſm maiorē ꝯueniētiā ad ſummā maiorē corꝑalē lucē. ⁊ ſm
hoc aqua purior ē terra. aer aq̄. ignis aere. firmamētū q̃ȝ ignis. celū
aqueū q̃ȝ firmamētū. celū empyreū q̃ȝ aqueū. Et illud pȝ ad ſenſum.
Sil'r erit maior puritas ſpūalis ſm maiorē ꝯueniētiā ad ſummā
lucē ſpūalē que deus eſt. q̄ lux ē in tenebris in q̄ tenebre nō ſunt vlle.
ſm h̄ igit̄ purior ē aīa ſenſibil' q̃ȝ vegetatiua. rōnalis q̃ȝ ſenſibil'. rōna-
lis angelica q̃ȝ rōnalis humana ſm naturā. Scd̄m gratiā aūt que ē
quaſi lumē creatū, ꝓcedēs a luce increata. vbi maior ē ꝑticipatio ibi
maior ad pͥmā lucē ꝓpinq̄tio. ḡ vbi gr̄a in ſummo ibi ꝓpinquatio
in ſummo ⁊ puritas in ſummo. Sȝ in btiſſima ꝟgine reſpectu oīm
aliaꝝ creaturaꝝ nō vnitaꝝ fuit gr̄a in ſummo. ḡ appropinquatio in
2 ſummo ad pͥmā lucē. ḡ puritas in ſummo. ¶ Itē p̄. Thy. p̄. ꝙ chari-
tas ē de corde puro. ḡ vbi caritas ī ſūmo ibi puritas ī ſūmo. ſȝ ī bea-
tiſſima ꝟgine vt oſtēſuȝ ē ſup̄ fuit caritas ī ſummo, ḡ puritas ī ſūmo
3 ¶ Itē effect⁹ hierarchice actōis ſunt purgare. illuminare ⁊ ꝑficere. ſȝ
btiſſima ꝟgo fuit ſumme illuminata ⁊ ꝑfecta. ḡ in ſummo purgata
4 ḡ in ſummo pura ¶ Itē ad datōem doni ſupͥmi ſeq̄t̄ collatio oīm in-
ferioꝝ. iuxta illud Qui ꝓprio filio ſuo nō pepcit ⁊c. quomō nō cum
ip̄o nobis oīa donauit. ſȝ deus btiſſime ꝟgini ſummū donū donauit
cui⁹ pura creatura capax fuit. ſ. dei maternitatē. ḡ ⁊ ſummā puritatē
5 ¶ Itē Dionyſi⁹ dr̄ ꝙ ſupiores hn̄t ꝓprietates inferioꝝ cū excellentia
vn̄ ſeraphin q̄ excellit charitate excellit oīb⁹ donis inferiores oēs. ḡ
et btiſſima ꝟgo cū excellit ſeraphin in charitate excellit etiā puritate
6 ¶ Itē cātat̄. Tu purificator oīm flagitioꝝ ſpūs. ḡ effect⁹ ſpūſſcti eſt
purificatio, finis ⁊ effect⁹ purificatōis ē puritas Sȝ btiſſima virgo
ſup oēm creaturā habuit ſpm̄ſctm̄. iuxta illđ Spūſſctūs ſupueniet
in te. Glo. qđ nūq̄ȝ in aliquē venit. veniet in te. ḡ in ſummo fuit pu-
7 ra ¶ Itē virginitas ē puritas cordis. fides ē virginitas mētis. ſȝ btiſ-
ſima virgo virginitatē habuit in ſummo ⁊ etiā fidē. ergo ⁊ puritatē
8 habuit in ſummo ¶ Itē puritas eſt pars pulcritudinis. ⁊ pars ꝓpor-

cionabilis nō debet eſſe minor ſuo toto. g̃ vbi pulcritudo in ſummo
ibi puritas in ſummo Sed btiſſima virgo fuit in ſummo pulcra. g̃
et pura in ſummo Maior ptz p figuras ipſius de Rebecca q̄ figura
bat ipam. dr ꝙ fuit puella decora nimis virgo pulcerrima. Item He
ſter. ij. Erat formoſa valde ꝛ icredibili pulcritudine. oīm oculis gra
cioſa. ꝛ amabil' ipi. Itē idē ptz p Judith ꝛ Rachel ¶ Itē puritati ſiue 9
mūdicie cordis attribuit videre deū. iuxta illō Mat. v. Bti mūdo
corde qm̄ ipi deū videbūt Et illud Da pure mētis oculos in te defi-
gere Sz btiſſima in ſummo vidit deū. g̃ in ſummo habuit purū ocu
lū ¶ Itē ponamus ſm ſtatū vie ꝙ aīa btiſſime virginis ſine omī addi 10
tione grē vel glorie ſepet a corpe. ꝯſtat ꝙ tūc deiformiſſima eſſet ī pu
ritate ſz eādē habuit in corpe. g̃ ꝛ tūc ſup oēs creaturas nitebat pu-
ritate ¶ Itē nō obſtat ꝙ ſua puritas nō plene apphēdat p ſpeciē lucē 11
increatā h' videt p ſile. videm⁹ eñ ꝙ qñq3 maior lux minus illumi-
nat. ꝛ minor lux magis illuminat p ꝯiūctōez cū aere obſcuro vl' cla
ro. vñ qñq3 illuminat magis luna in nocte aere puro q̄3 ſol in die cū
aere obſcuro. ꝛ tñ improporcionabilr ē maior lux ſolis q̄3 lune a ſili
nec videt incōueniēs ſi maior lux grē in ſubiecto paſſibili ꝯiūcto cor
pori paſſibili ꝛ groſſo min⁹ immutat ꝛ mouet actualr q̄3 minor lux
glie in ſubiecto ipaſſibili ꝛ glioſo. Ex his g̃ oib⁹ videt ꝛ pbat etiam
ꝙ ſimplr verū ſit ꝙ btiſſima oīm dña ꝛ in ſtatu vie ſup oēm creaturā
ea puritate nitebat qua ſub deo maior nequit intelligi

DR. Juxta hoc qñ accepit iſtā puritatē in ſummo. vtrū ſimul vl'
ſucceſſiue ¶ Cōſtat eñ ꝙ in vtero fuerit ſctificata ꝛ purgata Rō prima
ſz ſtat⁹ in vtero inq̄ztū hmōi nō ē ſtat⁹ ad opandū. g̃ illa purificatio
nō fuit p ꝟtutē hmōi ſz p grām opantē ſimul ad grām ſacramētalē
¶ Itē ꝯſtat ꝙ poſtea etiā opabat ſm virtutes ꝛ illa opatio ē ipſi⁹ aīe
glificatio. vñ Act. ij. Fide purificās corda eoꝝ ¶ Itē ꝯſtat ꝙ in opa 2
tōib⁹ gratuitis ad opandū grad⁹ ſūt. eo ꝙ dona ſūt virtutib⁹ ſupiora et 3
btitudines donis. g̃ ſm h' grad⁹ potuit hre purificatio q̄ his pfectio
nib⁹ ē effecta ¶ Itē ſi purificatio ē ordinatio ad illuminatōem ꝛ pfe
ctōem. g̃ qñ illa fuerit in ꝯplemēto tūc etiā puritas erat in ſummo 4
ſz h' fuit in ꝯceptōe lucis eterne. g̃ ipleta tūc fuit hec puritas in ſum
mo ¶ Itē hmōi puritas cā eſt vt dt Anſelm⁹ ꝙ debuit eē mater dei. ſz 5
effectus nō ē prius in re q̄3 ſua cā. g̃ nō debuit prius pura eſſe puri-
tate qua ſub deo maior nequit intelligi. q̄3 tunc cum debuit ꝛ incepit
eſſe mater dei.

¶ Ad hec dicimus ſoluendo ſicut dicit Anſelmus. Nempe de- Rō
cēs erat vt ea puritate qua ſub deo maior nequit intelligi virgo illa
niteret. cui deus pater vnicū filiū ſuū quem de ſuo corde equalē ſibi
genitū tanq̄3 ſeipm diligebat. ita dare diſponebat vt naturaliter eſſet